

☒ AVANTPROJECTE DE LLEI
☐ DECRET
☐ ACORD

	Sessió (data)
Govern	
Consell Tècnic	

Punt	
Ordre del dia	Avantprojecte de llei de modificació del llibre segon del Codi civil de Catalunya, en relació amb l'establiment de l'obligatorietat de la sessió prèvia sobre mediació en determinats conflictes familiars, i de modificació de la Llei 15/2009, del 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat.

Departament impulsor	Altres Departaments	Organismes participants
Justícia		

Informació bàsica:

Contingut de la proposta i aspectes principals

El contingut de la proposta és l'aprovació de l'Avantprojecte de llei de modificació del llibre segon del Codi civil de Catalunya, en relació amb l'establiment de l'obligatorietat de la sessió prèvia sobre mediació en determinats conflictes familiars, i de modificació de la Llei 15/2009, del 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat.

Amb aquesta iniciativa legislativa es modifiquen, d'una banda, quatre articles del llibre segon del Codi civil de Catalunya, amb la finalitat de fomentar la mediació com a mesura alternativa de resolució de conflictes després d'haver-se constatat que el coneixement de la mediació continua essent escàs, que la informació no arriba ni a les possibles parts ni als professionals del dret i que les pràctiques l'objectiu de les quals se centren en encoratjar a les parts a recórrer a mediació han estat insuficients. D'altra banda, la iniciativa té l'objecte de modificar la Llei 15/2009, del 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat, així com de la resta de normes de l'ordenament que es refereixin o citin el Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya, per tal que la denominació de l'òrgan passi a ser, a tots els efectes, la de "Centre de Mediació de Catalunya". Finalment, i amb l'objectiu de potenciar l'ús de la mediació, s'introduiran tant al llibre segon del Codi civil de Catalunya (en l'article 233-6) com a la Llei 15/2009, del 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat (en l'article 11), dues previsions per establir l'obligació de posar en coneixement de l'autoritat judicial les manques d'assistència no justificades a les sessions informatives prèvies.

A través d'aquesta iniciativa, el Govern dona compliment a l'Eix 3r del Pla de Govern de la XII legislatura, en el què es preveu com un dels objectius relatius a la matèria de justícia (3.7.3) el de "[r]eforçar el valor del dret civil català, de les entitats jurídiques catalanes i dels sistemes de resolució alternativa de conflictes", i s'estableix la mesura consistent en el "[d]esenvolupament de nous mitjans de gestió i resolució de conflictes i ampliació a nous àmbits".

Objectius

En primer lloc, la iniciativa té com a missió fomentar la mediació i evitar que la manca d'informació i el desconeixement d'aquest mitjà de resolució alternatiu de conflictes inclini preferentment les parts i els professionals a recórrer a la via litigiosa. Es pretén fomentar la mediació com a mètode alternatiu de resolució de conflictes que té avantatges acreditats

203

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 03/03/2020

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat
d'aquest document a l'adreça web csv.gencat.cat

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

09C1VCJM9LSVDMUA4SUZ61UF0BN0QSHM

Data creació còpia:
03/03/2020 14:06:53
Data caducitat còpia:
03/03/2120 00:00:00
Pàgina 76 de 153

com ara l'estalvi de temps, l'estalvi econòmic i la minoració dels costos emocionals a més d'implicar i responsabilitzar les parts en la resolució del conflicte que les afecta i per tant d'incrementar l'eficàcia en l'execució dels acords assolits.

Concretament, amb aquesta iniciativa legislativa es pretén potenciar la mediació en l'àmbit dels conflictes familiars i especialment en aquells que afecten menors, establint l'obligatorietat de la sessió informativa prèvia al procés de mediació. En aquesta sessió prèvia s'informa a les parts del funcionament, característiques i beneficis de la mediació, per tal que, lliurement i de forma fonamentada, puguin decidir si volen iniciar el procés de mediació o no. De forma particular, la iniciativa pretén també protegir els menors afectats pel conflicte, l'interès superior que els hi és propi i el seu dret a mantenir les relacions personals amb els seus progenitors i amb altres membres de la família.

Els objectius concrets de la iniciativa legislativa són:

- Fomentar i impulsar el coneixement i l'ús de la mediació en l'àmbit familiar, per tal d'evitar o reduir els processos judicials de caràcter contenciós, de posar fi als ja iniciats o de reduir-ne l'abast.
- Establir l'obligació de participar en una sessió informativa sobre mediació si l'autoritat judicial, un cop iniciat el procés, ha pres la decisió de derivar les parts a aquesta sessió informativa.
- Garantir que les parts siguin informades sobre les característiques, el funcionament i els beneficis de la mediació i que això els permeti prendre una decisió fonamentada sobre la conveniència o no d'iniciar el procés de mediació per resoldre les seves discrepàncies.
- En el cas en què els cònjuges tinguin fills, promoure que la seva relació, amb posterioritat a la ruptura del vincle conjugal, es construeixi sobre la base de la col·laboració, el consens, el diàleg i l'acord, en lloc de la competitivitat, la confrontació, la disputa i la imposició de solucions i mesures per part d'un tercer.
- Protegir l'interès del menor i el seu dret a mantenir les relacions personals amb els seus progenitors i, en conseqüència, reforçar els mecanismes i les potestats que tenen a l'abast els poders públics per a protegir aquest interès especialment en situacions de ruptura de parella.
- Fomentar la conservació d'unes adequades relacions familiars, especialment després de situacions de crisi, amb la resta de membres de la família, com poden ser els avis.

En segon lloc, la iniciativa també pretén canviar la denominació de l'actual "Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya" per la nova denominació "Centre de Mediació de Catalunya", denominació més clara i ajustada a les funcions que té atribuïdes el Centre.

En aquest sentit, cal tenir en compte que d'acord amb el que estableix el Decret 1/2018, de 19 de maig, de creació, denominació i determinació de l'àmbit de competència dels departaments de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, corresponen al Departament de Justícia, entre d'altres, tant "les funcions relacionades amb l'Administració de justícia a Catalunya i la seva modernització", com, particularment, "la promoció i desenvolupament dels mitjans alternatius de resolució de conflictes".

Per la seva banda, el Decret 6/2019, de 8 de gener, de reestructuració del Departament de Justícia, preveu en l'article 5 que el Centre de Mediació depèn de la Direcció General de Drets i d'Entitats Jurídiques, direcció general que té encomanades les funcions següents: exercir les funcions que la legislació vigent atribueix al Departament de Justícia en matèria

204

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 03/03/2020

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat
d'aquest document a l'adreça web csv.gencat.cat

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

09C1VCJM9LSVDMUA4SUZ61UF0BN0QSHM

Data creació còpia:
03/03/2020 14:06:53
Data caducitat còpia:
03/03/2120 00:00:00
Pàgina 77 de 153

de mediació en l'àmbit del dret privat i promoure i desenvolupar els mitjans alternatius de resolució de conflictes en l'àmbit d'atribucions del Departament de Justícia.

Així mateix, cal recordar que l'article 21 de la Llei 15/2009 també preveu que el Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya exerceix tant la funció d'actuar com a instrument especialitzat en l'àmbit dels conflictes familiars, en matèries de dret privat i en d'altres que es determinin per llei, com la de centre de seguiment, estudi i debat i divulgació de la mediació i de les relacions amb altres organismes estatals i internacionals amb finalitats equiparables i que té per objectiu promoure l'estudi de les matèries generals de la mediació i de les específiques en funció de l'àmbit d'aplicació.

Finalment, i en coherència amb les eines d'impuls a la mediació previstes per alguns Estats membres els quals exigeixen que les demandes davant l'òrgan jurisdiccional confirmen si s'ha intentat la mediació o si existeixen raons que impedeixen fer-ho, es pretén preveure que la manca d'assistència no justificada a la sessió informativa prèvia es posi en coneixement de l'autoritat judicial, atès que si s'havia pactat expressament la resolució de conflictes a través de la mediació o si l'autoritat judicial ha considerat oportú derivar les parts a la sessió informativa prèvia i ni tant sols es compleix amb aquesta assistència prèvia al procediment, resultarà coherent que l'autoritat judicial n'estigui informada. Aquesta previsió afectarà tant al llibre segon del Codi civil de Catalunya, concretament a l'article 233-6, com a la Llei 15/2009, del 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat, en concret, a l'article 11.

Pressupost

Informes i al·legacions integrades en la seva tramitació (índex dels documents que componen l'expedient administratiu – amb la memòria justificativa -, convenis,...)

- Acord del Govern pel qual s'aprova la memòria preliminar de l'Avantprojecte de llei
- Informe de retorn a les aportacions a la consulta pública prèvia a l'elaboració de l'Avantprojecte de llei
- Proposta de la Comissió de Codificació de Catalunya a la modificació plantejada a l'Avantprojecte de llei
- Memòria general
- Memòria d'avaluació d'impacte de les mesures proposades
- Informe jurídic preliminar
- Informe de la Direcció General de Pressupostos
- Informe de l'Institut Català de les Dones
- Informe de l'Oficina d'Organització de l'Administració i del Sector Públic
- Memòria valorativa de les al·legacions i observacions formulades
- Informe jurídic final

Referències, si escau, en el Pla de Govern

Aquest Avantprojecte té encaix en l'Eix 3r del Pla de Govern de la XII legislatura, titulat "Una societat enfortida democràticament, lliure i justa. Per a una governança compartida".

En especial, un dels objectius relatius a la matèria de *justícia* (3.7.3) es concreta en "[r]eforçar el valor del dret civil català, de les entitats jurídiques catalanes i dels sistemes

205

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 03/03/2020

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat d'aquest document a l'adreça web csv.gencat.cat

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

09C1VCJM9LSVDMUA4SUZ61UF0BN0QSHM

Data creació còpia:
03/03/2020 14:06:53
Data caducitat còpia:
03/03/2120 00:00:00
Pàgina 78 de 153

de resolució alternativa de conflictes", i s'estableix la mesura consistent en el "[d]esenvolupament de nous mitjans de gestió i resolució de conflictes i ampliació a nous àmbits".

Variables d'entorn:

Antecedents i dades de context (*)

La iniciativa legislativa respon a la necessitat de modificar l'actual redacció d'alguns articles del Codi civil de Catalunya amb la finalitat de fomentar la mediació com a mesura alternativa de resolució de conflictes, així com la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat, també per a fomentar a la mediació i per a adequar la denominació del Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya a la realitat de les funcions que realitza.

Concretament, l'Avantprojecte de llei comporta la modificació:

- a) Del llibre segon del Codi civil de Catalunya, en relació amb l'establiment de l'obligatorietat de la sessió informativa sobre mediació en determinats conflictes familiars:
- L'article 222-10, apartat quart, de manera que si l'autoritat judicial ha considerat oportú remetre les persones que vulguin assumir una tutela a una sessió informativa sobre mediació familiar, que la participació a aquesta sessió informativa sigui de caràcter obligatori.
 - L'article 233-2, per introduir un nou apartat cinquè per mitjà del qual s'introdueix la possibilitat que el conveni regulador inclogui pactes de submissió a mediació i altres mecanismes alternatius de resolució de conflictes.
 - L'article 233-6, d'una banda, per fer palès que la submissió a la mediació és obligatòria amb anterioritat a la presentació d'accions judicials quan així s'ha pactat expressament i, de l'altra, per a establir l'obligació de participar en una sessió informativa sobre mediació si l'autoritat judicial, un cop iniciat el procés, ha pres la decisió de derivar les parts a una sessió informativa. Així mateix, s'introdueix un nou apartat quart per tal que les manques d'assistència no justificades a la sessió informativa prèvia obligatòria s'hagin de posar en coneixement de l'autoritat judicial.
 - L'article 236-13, apartat tercer, de forma que si l'autoritat judicial ha considerat oportú remetre les parts, davant de desacords en l'exercici de la potestat parental, a una sessió informativa sobre mediació familiar, que la participació a aquesta sessió informativa sigui de caràcter obligatori.

Amb aquesta iniciativa el Govern implementa les mesures previstes en la Directiva 2008/52/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 21 de maig de 2008, sobre certs aspectes de la mediació civil i mercantil, inclòs l'àmbit del Dret de família, i pren en consideració les conclusions de l'informe de la Comissió Europea 26 d'agost de 2016. Així mateix, s'emmarca en el previst en la Llei 5/2012, de 6 de juliol, de mediació en assumptes civils i mercantils, que estableix que les administracions públiques competents per a la provisió de mitjans materials al servei de l'Administració de Justícia han de posar a disposició dels òrgans jurisdiccionals i del públic informació sobre la mediació com a alternativa al procés judicial. Així mateix, cal recordar que l'article 106 l'Estatut d'autonomia de Catalunya estableix que la Generalitat pot establir els instruments i els procediments de mediació i de conciliació en la resolució de conflictes en les matèries de

206

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 03/03/2020

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat
d'aquest document a l'adreça web csv.gencat.cat

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

09C1VCJM9LSVDMUA4SUZ61UF0BN0QSHM

Data creació còpia:
03/03/2020 14:06:53
Data caducitat còpia:
03/03/2120 00:00:00
Pàgina 79 de 153

la seva competència.

La iniciativa es troba també en coherència amb el previst en la STJUE de 18 de març de 2010, en el sentit que el fet que una norma nacional disposi l'obligatorietat d'acudir a una mesura ADR abans d'exercir una acció judicial no vulnera el dret a la tutela judicial efectiva, així com en les reflexions del CGPJ en expressar que la voluntarietat de la mediació no és incompatible amb l'obligatorietat d'assistir a una sessió informativa i que la no assistència pot ser considerada, fins i tot, com a conducta contrària a la bona fe processal, atès que suposa rebutjar sense fonament una oportunitat oferta pel jutjat des d'una perspectiva d'una solució millor.

b) De la Llei 15/2009, del 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat

La proposta de canvi de denominació del Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya per la de "Centre de Mediació de Catalunya" és coherent, tal com s'ha exposat anteriorment, amb les diverses funcions que desenvolupa el Centre i que no només estan centrades en l'àmbit de la mediació ni en el Dret privat. Convé destacar que, precisament, el Centre està duent a terme experiències pilot per valorar la implantació de la mediació en altres àmbits que van més enllà del dret privat. En aquest sentit, cal destacar recentment:

- El treball pilot conjunt iniciat amb diversos jutjats diversos del contenciós administratiu de Barcelona, i al qual s'han afegit altres jutjats, sobre l'efectivitat de la mediació en l'àmbit contenciós administratiu (en funcionament).
- El disseny de la implantació de la mediació en l'àmbit administratiu (anàlisi de viabilitat prèvia al disseny del programa).
- L'estudi de la implantació de la mediació organitzativa en l'àmbit de l'Administració (en estudi).
- Impuls de la mediació interorganitzativa en entitats públiques i privades, com poden ser corporacions de dret públic, associacions, universitats, fundacions, etc.

En la seva activitat ordinària el Centre de Mediació de Catalunya també podrà emprar la denominació "Centre ADR Justícia" o d'altres que estiguin referides de manera inequívoca a la gestió de la resolució extrajudicial de conflictes.

Observacions

Fet rellevant (Sí/No)

Sí

Fet noticable (Sí/No)

Sí

(*) En aquest apartat s'inclou, entre d'altres, informació referent als antecedents que emmarquen l'actuació i les dades de context més rellevants, el suport mostrat pels organismes d'ens locals i els agents socials més significatius i tota aquella informació referent als organismes participants (les seves funcions i composició, les relacions amb la Generalitat, memòria d'activitats, si escau, etc.).

207

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 03/03/2020

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat
d'aquest document a l'adreça web csv.gencat.cat

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

09C1VCJM9LSVDMUA4SUZ61UF0BN0QSHM

Data creació còpia:
03/03/2020 14:06:53
Data caducitat còpia:
03/03/2120 00:00:00
Pàgina 80 de 153